

Előfizetési díj: Postán vagy Pécselt hához küldve: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr. egyévi 1 frt 25 kr. Egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számon kaphatók Weidinger N. könyvek. (Széchenyi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára: Egy öt hasábolos polt sor egyzeti megjelölésért 6 kr., 3-szori 5 kr., 10-szerért 4 kr. üzemelő. — Minden hirdetés után 30 kr. helyigény üzemelő. A nyitást 1 polt sor 10 kr. A hirdetési díj előre üzemelő.

SZERKESZTŐI IRODA: Ó-pósta-utca 16-ik szám. Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizethető helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városbáz épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden pósthivatalnál.

KIADÓ HIVATAL: János-utca 8-ik szám.

Magyarosodjunk!

A magyarság jelenlegi ébredése, egész országszerte nagy hullámokat vert, egyes vezértérfiak oly példával járnak elő, melyet minden magyar embernek, ki annak érzi magát, szent kötelessége: követni és pártolni.

Minden hazafinak, ki a nemzeti politika híve, azon kell törekednie, hogy minden a mi magyar, annak emelését és terjedését elősegítse, mi-helyt azt elmulasztja, vagy tán még utjába akadályokat gördít, akkor nem méltó arra, hogy a dicső „magyar” nevet viselje, mert ezt csak bitorolja.

A mai kor felfogta már az intéző szót, s megragad minden alkalmat a magyarság terjedése tekintetében, alakít egyesületet, társulatot, mely a magyarság terjedését tűzte ki zászlójára. Sajnos azonban, hogy mindezek dacára vannak még e szeretett hazában oly fekete-sárga burokban feszülő lelkek, kik csökönyösen ragaszkodnak az „német” beszédjök-höz és azt helyezik első helyre, kik nemetül „korrespondálnak” a külfölddel, holott ezt magyarul is megtehetnék, könyvitelük német, lapokat, csak „németet olvasnak, holott elég jeles magyar lapjaink vannak; neveiket nem magyarosítják, csupán ellenséges indulatból.

Azonban távol álljon azon gyanusítás, mintha német, horvát, oláh s egyéb nyelvek tudása szükségtelen volna, sőt inkább, ki minnél több nyelvet bír, annyi ember, csak hogy a magyar legyen az anyanyelv, a főnyelv, a többi pedig csak másodnyelv. A német és más nyelvű lapok olvasása jelenleg még nem egészen elítélendő, miután azt egyrésztől azon nyelv gyakorlására, másrészt pedig az ebben jártasabbakat a magyarság megkedvelésére buzdítja, mely német lap ily irányt követ, az helyesirányban meg feladatát, míg az ellenirányban működő, mely a germanizálást tűzte ki célul, itt Magyarhonban, az arra érdemes, hogy: tüzre vetessék!

Vajha itt lenne már azon idő, midőn Magyarország csak magyar lap lenne első sorban olvasható! — Legyünk tehát testben, lélekben magyarok, a ki belsőleg, lélekben magyar az külsőleg is azzá törekszik, mert

érzi és belátja, hogy kívül is annak lennie; ezt pedig az által mutatja meg, hogy csak magyarul levelez és csak ilyet fogad el, magyarul társalog magyarul érintkezik mindenivel, pártolja a magyar egyesületeket, így pl. míg a „Dunántúli köz művelődési egyesület” megalakul, addig az „Erdélyi magyar kulturális egyesület” zászlaja alá csatlakozik; továbbá nevét is magyarul használja, mert a név külső jelvénye az embernek és a külsőről igen gyakran lehet következtetni a belsőre. Ugyhiszem nem fog senki a német, tót, oláh név alatt magyar kebel keresni, a sör-czégér alatt nem keresnek bor-házat, ki a szemüveget használja, az rövidlátónak tartatik, a ruháról megismerjük a papot, katonát és polgárt, — ezek mind azt bizonyítják, hogy a külsőről lehet a belsőre következtetni.

A név már maga is magyarosít, magyarosítunk tehát idegen hangzású neveinket, mert igen helyesen mondá gróf Zichy Jenő: „Nyelv, nemzetiség, név sokat elválaszt tőlünk, kik csak akkor lesznek megbízható igaz magyarok, ha zengzetes magyar nyelvünk lesz anyanyelvünk s nevük is.”

Azonban ügyelnünk kell, hogy a névmagyarosítás tekintetében óvatosan járjunk el, nem kell oly nevet használni, felvenni, mely egy jeles történelmi nevezetességű nagy hazafit illet, az ilyenek kik ily inkorrekt eljárás követnek, azok gyakran nevetség tárgyává szoktak válni. Igen gyakran megtörténik, hogy Grün, Veisz, Schwarz stb. nevek: Zrinyi, Hunyady, Rákóczy, Battyányi stb. nevekké változnak, holott Fekete, Fehér, Zöld elég zengzetes és tiszta magyar hangzású nevek volnának, melyek joggal megilletnék az illető honfiakat.

Magyarosodjunk tehát kívül, belül, vagyis: legyünk érzelmben, nyelvben, névben igaz magyarok, úgy teljesedni fog nagy Széchenyink ama magasztos mondása: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

Szigethi (Kopetzky) Antal.

A lengyelek és a magyarok. A lengyelek budapesti látogatása már hetek óta foglalkoztatja az osztrák, orosz és német sajtót. Az orosz és osztrák sajtó egy része tudvaleg lebeszéli igyekszik a lengyeleket

a látogatásról, de hasztalanul. Lam János, a lengyelek bírve írója maga is tollat ragadott, hogy a lengyeleket menél tömegesebb látogatásra buzdítsa. A lengyel és magyar nemzet helyzete — úgymond — hasonló. Csak a Haynau-féle szellemek nézhetik aggodalommal a két nemzet találkozását. A lengyeleket most ugyanaz az ösztön vezérli Magyarországra, a mely 1848-ban „Mindezen észrevételeimet — zárja be sorait Lam — vigyék a lengyel kirándulók magukkal az utra, kikről nem kételem, hogy a magyar szívességétől elragadtatva fogják visszatérni A magyar nemzet nagymértékben rokonszenves. Tekintsünk csak történelmünknek Lengyelország felosztása idejére. 1772-től kezdve van-e csak egy eset is, hogy magyar Galiciába toladott volna mint tanácsos, biztos vagy egyéb hivatalnok, mint ezt a németeken kívül szláv testvéreink is tették? Látnuk itt a magyarokat a katonaságnál, de ezek a legszebb emléket hagyták mindig maguk után. A cseh és horvátokról ezt nem állíthatjuk. A despotizmus benntik talált a legzamosabb és legérzékenyebb esztökökre. Még 1864-ben is délszláv tisztok oly erélyt fejtettek ki ellentük, mintha személyes érdekében állott volna a lengyel nemzet elnyomása. Ezt mind meg kell fontolni.”

Javaslat

a baranyamegyei tisztviselő, segéd-tisztviselő és kezelő hivatalnokok — ezek özvegyei és árvái, úgy a szolgák nyugalmi ellátásához.

(Folytatás.)

IV. fejezet. A nyugalmi ellátás kiszolgáltatásáról.

18. §. Minden megyei tisztviselő, segéd-tisztviselő, vagy kezelő hivatalnok s a ki a 7 ik §-ban említett minőségben alkalmazva van, s legalább 12 évi beszámítható szolgálattal bír, az alább felsorolt esetek bármelyikében élete fogytáig járó állandó nyugalmi ellátásra igényt tarthat.

Nevezetesen:

- 1., ha a testi vagy lelki fogyatkozás miatt hivatalos kötelességeinek teljesítésére véglegesen képtelenné válik.
- 2., ha 60-ik évét betöltötte.
- 3., ha 36 évi szolgálati időt kitöltött.
- 4., ha állások szervezése vagy megszüntetése következtében megfelelő állásra el nem helyezhető, vagy 12 évi szolgálat után, önműháján kívül újra nem választatik vagy nem alkalmaztatik, ha egyébként szolgálathétkes is.

A ki testi vagy lelki fogyatkozás miatt hivatalos kötelességeinek teljesítésére ideiglenesen válik képtelenné, az időre ideiglenes ellátásban lesz részesítendő az ezen szabályrendeletben foglalt szabályok szerint.

19. §. A nyugalomba helyezés bűntetésből el nem rendelhető, s az előbbi §-ban meghatározott eseteket kivéve, az igényre jogosított azt maga sem követelheti.

Messze, messze megyek, S nagy soká, úgy lehet: De e kis sár tölem nem lesz soha távol!

Ez a kis sár legszebb, Legdrágább emléke a lezajlott múltnak: Árnyában a lelkem Gyakran pihentettem, Fölötte a vészek hogyha elvonultak.

Ez a gyöps sirdomb Viruló kis sziget a lét tengerében: Hogyha a habszörnyek Csónakokra törtek: Menedék volt mindég — legalább én nekem.

Elbúcsuztam végre Egy áldott kis sírtól: atyám sírhalmától. Messze, messze megyek, S nagy soká, úgy lehet: — De e kis sár tölem nem lesz soha távol! — y — x.

Tolna és Baranya megyéből.

Hajdanában nagy szó volt az, ha valakiről azt mondták: bejárta Tónyát Baranyát, most többet kívánnak az embertől.

Miután serdülő karban lévő ifjakkal előbb a hazát kell megismertetni, aztán vinni nagyobb európai útra, én is gyámfiamat a közmondásos úton Tolna és Baranya felé vittem, hogy szűnidejét azon vidéken tölthesse.

A fővárosból „Karl-Ludwig” gözönsön indultunk lefelé és pedig nappali órákban, hogy a vidéket az ifjú sárl láthassa. A nagy folyamom a léghuzam daczára a fe-

Ennél fogva a testi vagy lelki fogyatkozás miatti szolgálathétkelenség rendszerint a megyei tiszt főorvos, Pécs szab. kir. városi tiszt főorvosa és a kir. törvényszéki orvosnak, az alispán és két e célra meghitt megyei bizottsági tag jelenlétében történt megvizsgálása után kiadott együttes bizonyítványával igazolandó, jogában maradván a közgyűlésnek az orvosi bizonyítványban foglaltak valóságát a budapesti egyetem orvosi tanári kara által felllvisz-gáltatni, valamint az illető félnek magának is egybe nem hangzó, úgy elutasító orvosi bizonyítvány esetén.

Ha a szolgálathétkelenség állandó jelleggel bír, a nyugalomba helyezés végleges történik, ellenben habár tartós, de csak időleges jellegű szolgálathétkelenség esete forog fenn, csak ideiglenes nyugalomba helyezések van helye, mely egyébként a fenebb említett orvosi bizonyítvány alapján 1 év letelte után az alispán kezdeményezésére vagy bármely megyei bizottsági tag közgyűlésileg elfogadott előző indítványára állandóan hivatalból is elrendelhető. A kik 60-ik évüket betöltötték, vagy pedig a köteles 36 évi időt kiszolgálták, saját kérelmük, szolgálathétkelenségük külön megállapítása nélkül is, végleges nyugalomba helyezendők.

Kik azonban csak azért helyeztetnek nyugalomba, mert hivatali változások miatt el nem helyezhetőek, mindig csak ideiglenes nyugalmi ellátásban részesítendőek.

20. §. Az ideiglenesen nyugalomba helyezett állandó nyugalomba helyezendők, ha 60-ik évüket elérték, vagy véglegesen szolgálathétkelenné válnak.

Az ideiglenesen nyugalmazottak, ha az ideiglenes nyugalmazás indító okai megszűnnek, a tényleges szolgálat kötelekbe visszaveendőek, sőt ha az ideiglenes nyugalmazás feltételei teljesen meg nem szűntek is, de fontos szolgálati érdekek kívánják a nyugalmi ellátás alapjál szolgáló legutóbbi beszámítható teljes fizetésűll és megállapított mellékjuttatásai engedélyezés mellett, testi és szellemi képességeiknek és tisztí minőségüknek megfelelő szolgálattételre sorozhatók.

Azoknak, kik testi vagy szellemi fogyatkozás miatt helyzetettek ideiglenes nyugalomba, az alispánnak jogában áll orvosilag megállapítani, hogy az ideiglenes nyugdíjazás feltételei még fennállanak-e?

21. §. A nyugalmi ellátás összege az alapul szolgáló beszámítható fizetésnek 12 betöltött szolgálati év után 50%-al, s 12 évet meghaladó beszámítható szolgálattal után minden további betöltött évre 2 1/2% — 2 1/2% al magasabb összegben állapítandó meg, úgy, hogy a 36 évben megállapított szolgálati idő kitöltése után, a beszámítható fizetésnek teljes összege jár.

A beszámítható fizetés teljes összegénél magasabb nyugdíjban senki sem részesíthető, még akkor sem, ha szolgálati ideje a 36 évet meghaladja.

(Példánl: 1600 frt évi fizetés után járna nyugalmi díj: az 1-6 12 évi szolgálattal után 50% . . . 800 frt. a 11-ik 12 „ „ „ 2 1/2% még 400 frt. a 11-ik 12 „ „ „ 2 1/2% még 400 frt. Összesen . . . 1600 frt.)

22. §. A megyei tisztviselő, segéd-tisztviselő és kezelő hivatalnokok, kik 12 beszámítható szolgálati évvel még nem bírnak, ha a nyugalmi ellátást megállapító feltételek be is következnek, valamint a választás alá esők, ha a választási időszak lejártával tisztújításkor öön hibájuk nélkül 12 éven aluli szolgálati idő után ki-maradnak, csak végleges kielégítésre tart-hatnak igényt, mely 6 évi szolgálat után a beszámítható rendes fizetés egy övi összegében, minden további, de a 12-ik évet el nem ért szolgálati idő egy-egy éve után a fizetésnek még 2 1/2% -ában állapítandó meg egyszer mindenkorra.

(Példánl: 1600 frt éves fizetésűll állás után 6 évre végleges kielégítés . . . 1600 frt — kr. 7-ik évre a 2 1/2% még . . . 33 „ 33 „ 8-ik „ a 2 1/2% „ . . . 33 „ 33 „ 9-ik „ a 2 1/2% „ . . . 33 „ 33 „ 10-ik „ a 2 1/2% „ . . . 33 „ 33 „ 11-ik „ a 2 1/2% „ . . . 33 „ 33 „ Összesen: 1766 frt 65 kr.)

Azok, kik egy 6 évből álló választási időszakban időközben alkalmazatnának véglegesen valamely állásra, és a választási időszak letelte után öön hibájuk és 6 évi szolgálat nélkül kumaradnak, végleges kielégítésűll fizetésük felét nyerik.

23. §. Azon tisztviselő, segéd-tisztviselő vagy kezelő hivatalnok, ki a szolgálat teljesítése közben, vagy a szolgálat teljesítése következtében lett teljesen és bizonyíthatólag szolgálathétkelenné, mi az előrt orvosi bizonyítványon kívül különös vizsgálat által is igazolandó, kivételesen nagyobb nyugalmi ellátásban részesíthető, mint a mennyi neki szabályszerűleg járna, még az esetben is, ha 12 évi szolgálattal nem bír.

A nyugalmi ellátás összegének ily kivételes esetben leendő meghatározása a teljesített szolgálat és szenvedett fogyatkozás mérvéhez képest esetről-esetre a közgyűlés által határozatik meg.

Közveszély alkalmával tett önfeláldozó és kitünő szolgálat következtében beálló teljes szolgálathétkelenség esetén, a közgyűlés által a nyugalmi ellátás, tekintet nélkül a szolgálati időre, a legutóbb élvezett egész fizetés összegében is megállapítható.

24. §. A nyugalomba helyezett tisztviselő, segéd-tisztviselő s kezelő hivatalnok nyugalmi díjának megváltását semmi esetben sem kérelmezheti.

25. §. A folyóvá tett nyugdíj megszünik:

- 1., ha az azt élvező meghal.
- 2., ha újlag megyei, városi, községi, állami vagy országos közüntézetű alkalmazást nyer, ebbeli alkalmaztatásának tartamára.
- 3., ha az ideiglenesen nyugalmi ellátásba helyezett, az erre való ok megszünével, újra alkalmazásba lépni vonakodik.

A következő napot, mely úgy tudom hétfő volt, reggelizésben a kedves prépost úrnál töltöttük el, hol a püspök fivére D. A. is beszállva volt, kinek egyik fia, a grammatista, azon kérdésünkre, hogy amonak perfectuma hogy van, naivan azt felelte: most vakáció van! Így a gyermek barátságát letéve, a monografáról értekezünk, melynek elkészítésére Tolna megye bizottságot küldött ki. Ez érdekes könyv lesz és a honfoglalás ezredéves ünnepekre fog díszes alakban megjelenni. Ebédre átrándultunk Szegvárdra Mikó plébános úrhoz, ki daczára annak, hogy a fővárosba útkészen volt, szivesen fogadott és a város nevezetességeit is bemutatván, töle Bouyhádon át, hol B. egykori megyei főnök díszes kertjét néztük meg. Hidasra jutottunk, mely három-felé ágazó hidjaival kiérdemli a nevet, — itt reá pillantva K. K. képviselő lakára átrándultunk Nádasdra, hol az njonnan parkirozott, tóval ellátott, különböző rózsafákkal díszített kertben kedves fogadtatásban és oszonnában részestílvén estére Lovász-heténybe hajtottunk, mely helyet a jó plébános Sz. sziveségéből jól meg-laktuk.

„Lovász-Hetény.” Ez a község az, mely Bajországból kapta lakosait, s a német nyelvben még azok dialektussán beszél. Legöregebb embere az öreg Diszl, kinek apja vándorolt be, de mert kora ifjúságában veszté el őt, hagyományt nem tudott mondani a bevándorlásról. Ezen községben az urbér eltörlésekor 36 telkes gazda (Grosse Bauer-ek) és 4

TÁRCA.

Búcsu-hangok.

I. Messze hallatszik a Vonat rohogása, Messze látszik az én Szálló földem tája. Nézem, soká nézem, Mintha most is látnám: S csak képe leng felém Képeletnek szárnyán. Lelkem előtt mind, mind, Ami szép csak benne, — Előttem voln', bárha Százszor anyi lenne! Erdős völgye, halma . . . Ezer áldás rája! Oh! a távozonak Minden emlék drága!

II. Csak hogy egyszer indulunk már: Nincs fájabb a búcsuzásnál! Siró arcot, könyvet látni — Mikor ügyis el kell válni! Ez csak így megy! Ma búbánat Könye mossa két orcánkat; Holnap ismét köny a könyre: Viszontlátás öröm-könyje.

III. Szép rónaföld előttem, Nincs rajta völgy, halom: És én e rónaságban Hegyekről álmodom. Hullámos, zöld hegyekről, S patakról, mely felett Virágok illatától Terhes szellő lebeg. Kicsiny madárseregéről, Melynek vidám dalán Templommá válik a bús, Elhagyatott magány . . . Édes szülőtte földem! Regényes völgy, halom! E messze rónaságban Te rólad álmodom!

IV. Elhagyám hát azt az ódon kis lakott, A hol anyai kedv meg anyai bú lakott; Kedv s öröm: ha úgy fordult a szerencse, Fekete bú: ha borongott felette. Volt nekem is, volt bizony sok jó napom; S hogy baj is ért, minek is azt mondanom? S noha bánat nyomta sokszor a lelkem: Akkor ezt is örömeztébb viseltem!

De ha úgy van, hogyha egyszer menni kell: Nem sajnó, fáj otthonért e kebel; Csak a felett marja kétség lelkemet: Van-e máshol, lesz-e másutt, Önzetlen szív, odaadó szeretet? —

V. Elbúcsuztam végre Egy kicsike sírtól: atyám sírhalmától.

